

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta šte. 18
Poštno ček. račun: šte. 24-12410

Cena: Posamezna šte. L 25
Naročnina: Mesečna L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190

Leto IV. - Štev. 49

Gorica - 4. decembra 1952 - Trst

Izhaja vsak četrtek

Usoden pomen Karla Marksa

Pred nastopom Karla Marxa je bil komunizem lepa sanja bodočnosti. Saj je že leta 1842 nemški komunist, suhi šivankarček, Weitling izdal knjigo o komunistični bodočnosti, kjer med drugim piše: »Svobodni hočemo biti, kot ptičke pod nebom; brezskrbno, vedro, v sladki harmoniji naj nam poteka življenje, kakor njim.«

Komunizem je bil lepa utopija.

Francoska revolucija je osvobodila buržoazijo, delavca pa še bolj potisnila v železen oklep kapitalizma. Zato ni čuda, da se je delavstvo začelo dvigati zoper buržoazijo. Vendar bi pa to delavsko gibanje končalo v posameznih revolucionarnih poskusih.

Med tem pa je nastopil človek, ki je dal temu gibanju enoto in novo moč.

Ta moč je bil Marx.

Marx je komunizem idejno na novo osnoval in mu dal praktično vesoljnost z mogočnim geslom: »Proletarci vsega sveta, združite se! Izgubiti morate le okove, pridobiti pa cel svet!«

Marxova filozofija je prav gotovo velika zmota, a zmota osnovana na veliki resničnosti. Zmotno je, da za sabo last ne more biti upravičena. Zmotno je, da je delo edini činitelj menjalne vrednosti. Zmotno je do sedaj, da je vsak pridobitek odelavcem delavcem izžet. A velika resničnost, ki je Marx nanjo oprl svoje zmotne trditve, je, da je veliko lastnine krivično prisvojene, veliko bogastva delavcem izžetega in da tiči dejansko v kapitalizmu veliko brezsrčnega oduševanja. Bilo je treba le poguma, da je Marx vrgel med množice prekratno geslo: kapitalizem — krvosel! Na osnovi tiste dejanske velike resničnosti, ki je Marx nanjo kazal, je pa tudi zelo naravno, da je njegova pogumna trditev o kapitalizmu-krvoselu v množicah vzbudila globok gnev in smrtno »razredno« sovrastvo.

A Marx ne bi bil to, kar je bil in kar je še — skrajni svetovni revolucionar —, če ne bi bil vrgel v množice še druge, mnogo strašnejše zmote, zmoto materializma.

Celotne Marxove filozofije množice ne umejo, umejo pa surove »rezultate« te filozofije. Že francoski liberalizem je vero narodov zelo oslabil, a nekaj idealizma je vendarle še pustil, materializem pa uniči vse, kar dviga človeka nad vprašanja kruha in spolnega užitka. Rezultati Marxove filozofije so, da so pravno, pravica in dolžnost le prazne besede, religija in krščanstvo le izmišljotine in človeški glavi pod pritiskom gospodarskih razmer. Vera je »opija«, ki z njim cerkve v službi kapitalizma opajajo ljudstvo, da misli le na umišljeno bodočo srečo, na »nebesa« onkraj resničnosti, resnično resničnost, ki pomeni za ljudstvo le bedo in hlapčevstvo, pa v upanju na boljše posmrtnost topo prenaša. Tako se kapitalizem veselo debeli na stroške neumnih ljudi. Te surove rezultate Marxove filozofije so mase lahko doumele in jih pod vplivom množičnih agitatorjev tudi verno sprejele. Verno so sprejemale in še sprejemajo Marxove praktične zaključke: Rešitev zaščitnega ljudstva je le revolucija, krvava revolucija, zakaj srečni poslastniki ljudskega imetja se ne bodo nikoli radovoljno odpovedali bogastvu. Priprava na revolucijo — revolucija — diktatura proletariata — uničenje buržoazije — splošna »dolžnost« dela (»dolžnost« se je vtihotapila v to filozofijo) — pa veselo in srečno splošno uživanje sa-

dov skupnega dela: to so postaje tega evangelija do nebes na zemlji.

Še neki nauk je pri Marxu globoko vdolan v ves sistem, nauk o dialektiki. Marxov materializem je dialektični materializem. Tega nauka množice sploh ne razumejo. Agitatorjem pa dobro služi, kadar kaj ne gre prav in je treba ubrati nova pota. Take spremembe, pravijo, zahteva dialektika in taktika se mora po teh zahtevah ravnati.

Pred Marxom je bil komunizem sanja o sončni državi, utopija; po Marxu je komunizem organizirana vesela.

Marxova oseba je velik mejnik v zgodovini.

Janez

Praški proces

Enajst smrtnih obsodb

Praški proces zoper Slanskega in njegove tovariše se je končal z enajstimi smrtnimi obsodbami in s tremi obsodbami na dosmrtno ječo. Med obsojenimi sta tudi glavni tajnik komunistične stranke Slanski in bivši zunanji minister Clementis.

V svojem triurnem govoru, v katerem je zahteval smrtno kazen za obtožence, je generalni prokurator (glavni tožilec) omenil med drugim, da se je češkoslovaško ljudstvo po likvidaciji Beneševih drhali zavedlo, da ima med seboj neko drugo volunsko drhal, ki se ni borila za koristi ljudstva, ampak za koristi kapitalističnih izkoriščevalcev.

Kar se tiče gospodarske sabotaže, je tožilec trdil, da je skupina Slanskega še posebej kriva, ker je zane-

marjala produkcijo kovinskih rud, nečezelnih kovin, sintetičnega goriva in sintetičnega gumija, pri tem pa podpirala tekstilno, čevljarstvo in avtomobilsko produkcijo, to je produkcijo blaga, ki se je izvažalo po zelo nizkih cenah, in sicer z namenom, da bi ostalo češkoslovaško gospodarstvo še nadalje odvisno od gospodarstva kapitalističnih držav.

Glavni tožilec je trdil nadalje, da je skupina Slanskega prekršila temeljno načelo, ki se glasi, da je treba organizirati armado po vzoru rdeče armade ter da jo morajo izvežbati sovjetski strokovnjaki. Vse to da se je zgodilo z Beneševim sodelovanjem, ki je hotel urediti armado po zapadnih načelih.

Glavni tožilec je končal svoj govor s temile besedami: »Vaša razsodba naj udari kot jeklena pest brez vsakega usmiljenja; naj kakor ogenj izžge to izdajstvo do korenin, naj bo kakor zvon, ki kliče našo lepo domovino k novim zmagam na poti proti soncu, proti socializmu!«

Svetovno časopisje si razlaga praški proces na različne načine. Nekateri vidijo v njem nekako oživitve antisionizma, kajti enajst obsojenec je judovskega pokolenja. Drugi vidijo v njem izid boja med Slanskim in Gottwaldom, boja, ki ni mogel končati drugače kot s padcem enega ali drugega in njunih pristašev. Tretji smatrajo obsojence za pravne žrtve, ki so jih žrtvovali praški mogotci, da bi dokazali Moskvi, da so odločeni urediti državo v sovjetskem smislu, ter da bi s tem rešili lastne glave.

Naj bodo vzroki padca Slanskega in Clementisa in njunih tovarišev eni ali drugi, gotovo je le to, da so bili žrtvovani, ker je Sovjetska zveza zahtevala njihove glave ali vsaj odobrvala njihovo likvidacijo.

PROTESTI ZOPER TITOV OBISK V LONDONU

V angleški spodnji zbornici je prišlo 24. novembra do burnih protestov zoper nameravani Titov obisk v Londonu.

Do protestov je prišlo, ko je zunanji podtajnik Nutting naznanil, da pride Tito meseca marca v London in da se bodo takrat nadaljevali razgovori o skupnih zadevah, ki jih je pričel Eden pretekli september v Beogradu. Komaj je namreč končal Nutting svoj govor, ga je vprašal poslanec Severne Irske O'Neil: »Ali se zavedate, kakšen odpor je zavladal med verniki Zedinjenega kraljestva, Škotske in Irske ob misli, da je bil ta človek povabljen, da nas obišče, medtem ko še vedno preganja vero v svoji deželi? Ali se upa vlada zagotoviti, da bo sporočila Titu med obiskom, da med obema državama ne more biti ne prijateljstva ne sodelovanja vse dotle, dokler se bodo ta preganja nja nadaljevala?«

Nutting je odgovoril precej diplomatično: »Zavedam se, da so bile tozadevne pritožbe od strani visokih cerkvenih oblasti in da ni dvoma, da so prišle te pritožbe do ušes Jugoslavije.«

Laburistični poslanec Jarrow pa je naslovil na zunanjega podtajnika sledeče vprašanje: »Ali je znano vladi, da je Tito navdušen komunist in da se je celo proglasil za vodjo edine vlade, ki tolmači najbolj natančno Marxov in Leninov nauk? In z ozirom na to, je nadaljeval poslanec Jarrow, ali more

vlada garantirati, da tisti, ki se bodo udeležili Titovega sprejema, ne bodo pozneje obtoženi simpatiziranja s komunisti?«

Nutting je odgovoril, da se nanaša vprašanje na skrajno neverjeten slučaj.

Toda resnici na ljubo bodi povedano, da je imel tudi Tito svoje zagovornike. Tako je laburist Sorensen omenil, pa ne posebno srečno, da je prebivalstvo Anglije razdeljeno glede vere ravno tako kot glede politike na dvoje in da se dobi kristjani, katerim je Tito vsaj tako krščanski kot gen. Franco. Laburistični poslanec Dodds pa je poskušal zagovarjati Tita s tem, da je poudaril, da je imela Jugoslavija v zadnji vojni še enkrat toliko mrtvih kot Anglija in Združene države skupaj. Ni pa povedal tega, da je večina teh ljudi padla zaradi bratormorne vojne, ki so jo uprizorili komunisti, da bi tem laže prišli do oblasti.

Zadnji napad na zunanjega podtajnika je prišel s strani poslanke Alice Cullen, ki je zastavila tole vprašanje: »Ali se vlada zaveda, da trije milijoni Angležev (katoličani) ne bodo dali samo nobene dobrodošlice Titu, ampak da bodo z vso verno zoper njega protestirali?«

Te protetste zoper Tita in njegov nameravani obisk v Londonu so mnogi listi ignorirali. Tudi londonski radio je iz razumljivih razlogov o tem molčal.

STARA GARDA ODHAJA

V.E. Orlando in kraljica Helena umrla

V ponedeljek 1. dec. zvečer je v Rimu v svoji vili umrl stari italijanski politik in narodnjak Vittorio Emanuele Orlando v starosti 92 let. Pokopali so ga v sredo z vsemi častmi v baziliki sv. Marije Angelske v Rimu, tam, kjer so zakopani drugi zmagoviti vodje iz prve svetovne vojne Armando Diaz in ostali. Z Orlandom je izginil nov predstavnik stare demokratične Italije izpred Mussolinijevih časov. Sforza, Croce in sedaj Orlando so bili na političnem in kulturnem polju trije predstavniki nekdanjega italijanskega liberalizma, ki je izvedel ujedinjenje Italije in vpeljal demokratični režim liberalnega kova.

Viktor Emanuel Orlando je bil Sicilijanec po rodu in po krvi. Izviral je iz stare in slavne sicilijanske družine, ki je dala več borcev v bojih za ujedinjenje. Rodil se je v Palermu leta 1860 ter je postal vseučiliški profesor. Kot tak je predaval pravo na univerzi v Messini ter bil tam kolega bl. Contarda Ferrinija. Pozneje je prišel na univerzo v Palermu in nazadnje v Rim. Tu je ostal profesor do zadnjega.

Politiki se je posvetil od leta 1898, ko je bil prvič izvoljen za poslanca. Pozneje je bil večkrat minister pravosodja, notranji minister med prvo vojno in celo ministrski predsednik v onih za Italijo tragičnih dneh po znanem umiku pri Kobaridu. V tem času, od oktobra 1917 do junija 1919, je znal vlti italijanskemu ljudstvu vero v zmago in je uspešno pobijal disfrazem, ki se je hotel lotiti ljudskih mas. Ob koncu vojne leta 1918 je zastopal Italijo na mirovni konferenci v Versaillesu, dokler se ni užaljen odstranil, ker je videl, da zavezniki ne ravnajo z Italijo tako, kot je menil, da Italija zasluži. Tedaj je tudi odstopil kot ministrski predsednik.

Pozneje je ostal še vedno poslanec do nastopa fašizma. Mussolini bi si bil rad pridobil naklonjenost starega Orlanda in mu je predlagal, da

ga imenuje za senatorja do smrti. Toda Orlando ponudbe ni hotel sprejeti. Prav tako ni hotel priseči kot profesor na univerzi in je zaradi tega moral pustiti službo.

Po vstopu zaveznikov v Rim, junija leta 1944, je postal prvi predsednik obnovljenega parlamenta. Kot star izkušen politik in navdušen patriot je Orlando ostal do zadnjega pobornik strogo nacionalne politike. Po svojem duhovnem ustroju pristen liberalcec je Orlando znal najti pravi odnos do krščanstva. Čeprav ni bil pristaša demokrščanske stranke, je ostal veren in praktičen katolik, ki je užival velik ugled tudi v Vatikanu, ker je sam iskreno spoštoval sv. očeta in Cerkev.

Smrt bivše italijanske kraljice Helene

Dne 28. novembra zjutraj je v Montepiellieru na Francoskem, kjer je več let prebivala, umrla bivša italijanska kraljica Helena Savojska v starosti 79 let. Rodila se je na Cetinju v Črni gori kot hči črnogorskega kneza Nikole Petroviča Njegoša. Vzgojena je bila na dvoru ruskega carja Nikole. Z neapeljskim knezom in poznejšim kraljem Viktorjem Emanuelom se je poročila leta 1896. Imela je štiri hčere in enega sina. Nihče izmed otrok ni bil prisoten pri njeni smrti, ki je nastopila nenadoma, potem ko je bila že skoro okrevala od težke operacije, ki jo je prestala 10. novembra. Takrat so jo njeni še živeči otroci še zadnjič videli, nato so se razšli, ko so ugotovili njeno ugodno zdravstveno stanje. Vsi so bili o njeni smrti brzojavno obveščeni in se nemudoma odpotovali. Pogreb se je vršil v ponedeljek.

Vprašanje vojnih ujetnikov pred skupščino Z.N.

Še predno je mogla Amerika izraziti svoje uradno stališče o indijskem predlogu vojnih ujetnikov, je Sovjetska zveza zavrnila ta predlog, akoravno je bil bistveno bolj ugoden sovjetskemu kot ameriškem stališču. Saj to je bil tudi razlog, da so imele Združ. države precejšnje pomisleke napram njemu. Pa vam pride kakor strela z neba zavrnitev indijskega predloga s strani Sovjetske zveze. Najprej se je oglasila sovjetska agencija Tass, ki je kritizirala indijski predlog, češ da ni drugega kot skrbno prikrit ameriški predlog in da ima namen zadržati v ujetništvu vojne ujetnike, kar da je kršitev določil genfske konvencije.

Komentar agencije Tass je dal slutiti, kakšno bo stališče, ki ga bo Rusija zavzela glede indijskega predloga. In res je Višinski, zunanji minister Sovjetske zveze, dva dni pozneje zavrnil indijski predlog glede repatriacije vojnih ujetnikov z istimi razlogi kot agencija Tass, obenem pa obtožil Združ. države, kako nečloveško ravnajo z vojnimi ujetniki.

Kljub zavrnitvi indijskega predloga s strani Sovjetske zveze je večina zastopnikov mnenja, da je potrebno, da glavna skupščina odobri indijski predlog, da dokaže svetu, da so Združeni narodi napravili vse, kar

je bilo mogoče, da bi končale vojno na Koreji. Z odobritvijo predloga bi bil postavljen obenem nekaj temelj za poznejša pogajanja, če bi se zljubilo kdaj pozneje Sovjetski zvezi skleniti mir na Koreji. Indijski predlog bi bilo treba v tem slučaju nekoliko spremeniti ter bolj natančno določiti usodo ujetnikov, ki bi se ne hoteli vrniti domov. Indija se je spremenitvi svojega predloga začetkom nekoliko upirala, pozneje pa se je udala. Po novem indijskem predlogu bi o tistih ujetnikih, ki bi se v 90 dneh po sklepu premirja ne vrnili domov, odločala politična konferenca, kot je predvideno v pogodbi za premirje. O vojnih ujetnikih, ki bi jih politična konferenca ne vrnila domov v 60 dneh, bi odločala OZN.

Medtem je bilo v politični komisiji OZN sklenjeno, da se indijskemu predlogu da prednost razpravljanja pred vsemi ostalimi. Po tem sklepu je Višinski začel staviti celo vrsto popravkov indijskemu predlogu.

Tudi rdeča Kitajska je medtem menjala svoje zadržanje in odklonila predlog Indije.

Na končnem glasovanju dne 2. dec. so sprejeli indijski predlog soglasno vsi razen peterih držav komunističnega bloka.

Druga adventna nedelja

Iz svetega evangelija po Mateju
(11, 2-10)

Tisti čas, ko je Janez v ječi slišal o Kristusovih delih, je poslal dva svoja učenca in mu rekel: »Ali si ti, kateri mora priti, ali naj drugega čakamo?« — In Jezus jima je odgovoril: »Pojdita in sporočita Janezu, kar sta slišala in videla: slepi spregledujejo in hromi hodijo, govori se očističujejo in gluhi dobivajo sluh, mrtvi se obujajo in ubogim se blagovest oznanja, in blagor mu, kdor se nad menoj ne spotakne.«

— Ko pa sta ta dva odhajala, je začel Jezus ljudstvu govoriti o Janezu: »Kaj ste šli gledat v puščavo? Trs, ki ga veter maje? Ali kaj ste šli gledat? Človeka, oblečenega v mehka oblačila? Glejte, kateri nosijo mehka oblačila, so v kraljevskih hišah. Ali kaj ste šli gledat? Preroka? Da, povem vam, še več kot preroka. Zakaj, ta je tisti, ki je o njem pisano: »Glej, pošiljam svojega glasnika pred tvojim obličjem, ki bo pripravil tvojo pot pred teboj!«

*

NEUPOGLJIVA PODOBA PREDHODNIKA

Janez je žrtev čistega nauka morale. V ječi Herodovi je, tam v trdnjavi Maheron. Plačuje v težkih verigah nezmisljivo moč in junaško hrabrost, ki ga je peljala prav v kraljevo hišo, kjer je v obraz za brusil nečistemu kralju njegov sramoten zločin: »Ni ti dovoljeno!« V ječi, sredi pomanjkanja, sramote in trpljenja, piše zadnjo stran svojega apostolskega življenja, ki ga bo v kratkem zapečatil z lastno krvjo za čistost nauka. Zlomil se bo, ne pa uklonil. Tak je Janez Krstnik, predhodnik Kristusov.

Ni mogoče sklepati kompromisov z naukom in moralo, ne jih prililiti okoliščinam. Nauk in morala nista svobodno mnenje ljudi, o katerem se lahko razpravlja, katero se lahko sprejme v celoti ali samo na pol, ali pa odkloni. Nauk in morala sta od Boga, torej nespremenljiva: Janez gre raje v smrt, kakor da bi izdal nauk in moralo. Kdor misli na rešitev zemskega življenja in zato zanika vero in nauk, izgubi večno življenje; kdor pa je nasprotno pred izbiro: ali Bog ali življenje, in se odločno postavi na božjo stran, ta najde večno življenje.

Pred Janezovim pogumom se sramujemo, ker tpepetamo pred smešno kritiko majhnih ljudi in pred sme-

hom na naš račun onih, ki nas z zbadanjem odvrtačo od zvestobe Bogu in njegovim naukom.

Janez ni poslal svojih dveh učencev zaradi sebe, saj ni dvomil o božjem poslanstvu Kristusovem, ne o njegovem mesijanstvu. Hotel je utrditi vero učencev, da bi bila trdna in močna kakor njegova, hotel je, da sledijo Učeniku pri njegovi apostolski poti. Tako mora biti hrepenenje pravih apostolov: drugim posredovati svojo trdno vero in jih tako pripeljati h Kristusu.

Značilen je Jezusov odgovor učencema Janeza Krstnika. Mesija potrjuje svoje božje poslanstvo, ne z blestečimi besedami, ne z besedičenjem in dokazovanjem, marveč z deli. Jasna beseda je to, ki ne potrebuje nobene razlage, nedvoumna, ki jo razumejo vsi, tudi oni, ki niso študirali.

Podobno moramo odgovarjati mi na vprašanje, če smo kristjani. Ni zadosti, če rečemo, da smo, treba je to dokazati z življenjem. Naše delo, vidno in nevidno, ne sme biti v nasprotju z zunanjim izpovedovanjem vere. Kdor preklinja, oskranja praznike, krade, živi pohujljivo, sovraži, ne moli, hudo zanemarljivo dolžnosti svojega stanu, ta ne more reči, da je res kristjan.

Vero je treba ne samo izpovedovati, marveč jo živeti! Evangelij mora prekrasiti vse naše vsakdanje življenje, opravilo in skrb. Samo tako smo kristjani in imamo pravico se tudi imenovati s tem imenom.

Dela, katera našteva Gospod, so dela ljubezni, ki pričajo Janezu o Kristusu. Ljubezen je pravi znak pravega kristjana! V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste imeli ljubezen med seboj. (Jn 13,35). Kaj smo že storili onim, ki so v duhovni in materialni revščini? Ni bolj nekrščanskega kakor je egoizem brez mere in brez sočutja za bedo bližnjega, ki se za solze svojih bratov v Kristusu ne zmeni. Ne sentimentalna ljubezen, marveč praktična, dejavna, posledica žrtev in odpovedi je najlepša podoba pravega krščanstva. In tako mora biti naše življenje.

*

Prosimo Gospoda, naj bi vedno s pomočjo njegove milosti znali izpovedovati tako neuklonljivo našo vero pred svetom, kakor je to delal Janez, predhodnik Gospodov. In ljubezni ga prosimo, ki naj spremlja našo vero kot vonjava pred ljudmi in Bogom po dobrih delih!

Nadškof Alojzij Stepinac kardinal

Lahko rečemo, da je za vse nepričakovano prišla vest o imenovanju novih kardinalov. V soboto je vatikanski Osservatore Romano prvi prinesel to vest in takoj so jo ponovile vse radijske postaje sveta. Štirindvajset je novih kardinalov, ki jih bo sv. oče potrdil na tajnem konzistoriju, ki bo v nedeljo 12. januarja prihodnje leto. Med njimi je po številu največ Italijanov in sicer 11, to pa zato, ker je od zadnjega konzistorija umrlo precej italijanskih kardinalov, zlasti onih v dušnem pastirstvu. Na njih mesto je sedaj sv. oče imenoval nove kardinale. Tako bo postal kardinal patriarh v Benetkah msgr. Agostini, dalje nadškof v Bologni Lerearo, v Neaplju Mimmi, v Genovi Siri. Poleg teh štirih je sv. oče imenoval za kardinale še sedem ital. monsignorjev, ki so do sedaj bili v diplomatski službi ali pa v Rimu kot predstojniki raznih kongregacij. Tudi na teh mestih je umrlo več kardinalov, ki jih je bilo treba sedaj nadomestiti.

Vrhu teh kardinalov italijanske narodnosti je še 13 drugih iz raznih držav in delov sveta. Toda največje iznenadenje je bilo imenovanje za kardinala dveh nadškofov onstran železne zavese, to je nadškofa v Varšavi msgr. Višinskega in pa zagrebskega nadškofa msgr. Stepinca. Nadškof Štefan Višinski je postal varšavski nadškof po smrti kardinala Hlonda. Istočasno kot nadškof v Varšavi je Višinski tudi primas poljski, to se pravi prvi izmed poljskih

škofov. Ker trenutno Poljaki nimajo nobene kardinala, je sv. oče hotel v msgr. Višinskem odlikovati ves poljski narod za vztrajno zvestobo, ki jo hrani do sv. Cerkve tudi v teh tako izredno težkih časih.

Vendar pa gre danes med novimi knezi sv. Cerkve prvo mesto neustrašenemu msgr. Stepincu. Če so drugi odlični po svoji učenosti ali modrosti v vladanju svojih škofij, je zagrebski nadškof odličen po vseh teh prednostih in vrhu tega še po svoji neustrašeni izpovedi sv. vere. Nadškof Alojzij Stepinac je danes poleg kardinala Mindszentyja za sv. očetom najbolj poznana katoliška osebnost. Zaradi njegove obdobje pred titovskim sodiščem v Zagrebu leta 1946 na 16 let ječe in še bolj zaradi svoje neustrašenosti, s katero je zagovarjal pravice Cerkve pred sodiščem in pozneje ves čas tudi v zaporu, je njegovo ime postalo slavno v vsem svobodnem svetu. Postal je nekako simbol boja za svobodo zoper komunistično diktaturo.

Msgr. Stepinac se je rodil v Krasiču na Hrvaškem leta 1898. Za duhovnika je šel študirat po dokončani svetni univerzi. V bogoslovju je bil gojenec Germanika v Rimu in je študiral na gregorijanski univerzi. Posvečen je bil leta 1930. Štiri leta nato je postal že pomožni zagrebski nadškof ter po smrti msgr. Bauerja pravi zagrebski nadškof. To čast ima še vedno, čeprav prej v zaporu in sedaj že eno leto v konfinaciji ne more vršiti svojih dušnopastirskih po-

slov. Trenutno, kot je znano, biva kardinal Stepinac v rojstni vasi Krasiču kot politični konfiniranec.

Pravijo, da je msgr. Stepinac zvedel za svoje imenovanje za kardinala šele v nedeljo, ko so prišli k njemu ameriški častniki ter mu to povedali. Trdijo tudi, da se je izjavil, češ da ne pojde v Rim po kardinalski klobuk, ker ve, da bi se v tem primeru ne mogel več vrniti v Jugoslavijo. Hoče rajši ostati tam, kjer je.

Titove oblasti so novice o imenovanju msgr. Stepinca za kardinala sprejele zelo nepovoljno. Časopisje je prav tako komentiralo to imenovanje z zelo nelaskavimi izrazi. »Primorski dnevnik« je prinesel vest pod naslovom: »Vojni zločinec v kardinalskem plašču«. Katoliški Hrvatje in Slovenci so pa to vest gotovo sprejeli z največjim zadoščenjem, saj jim je dokaz, da sv. oče spremlja njihovo borbo zoper nasilje jugoslovanskega režima s sočutjem in občudovanjem.

Iz življenja Cerkve

Komunistična vzgoja

Agencija »Adne« poroča, da je Tomaž Frejka, sin na smrt obsojenega Ludvika Frejka, poslal za časa praškega procesa predsedniku sodišča pismo, v katerem je zahteval smrtno obsodbo svojega očeta. Pismo se je takole glasil:

»Zahtevam najhujšo kazen za svojega očeta, to je smrtno kazen. Šele sedaj sem spoznal, da je bilo ono bitje, ki ni vredno človeškega imena, moj največji sovražnik. Sem vdan komunist in vem, da mi bo sovražstvo do očeta dalo novih moči v boju za komunistično bodočnost domovine. Prosim Vas nadalje, da pokažete to pismo mojemu očetu in da mi daste priložnost, da mu zgoraj navedene besede osebno v obraz povem.«

Slovenski starši, ki želite imeti tako ljubeznive sinove, delajte in poskrbite za to, da pride komunizem s svojo brezbožno vzgojo tudi pri nas do oblasti!

Pij XII. in Eisenhower

Kakor poroča agencija Kipa, je izmenjava brzojav med papežem Pijem XII. in novim predsednikom konfederacije Eisenhowerjem napravila izredno ugoden vtis v katoliških krogih Amerike. Katoliško časopisje se pri tej priliki spominja govora, ki ga je imel Eisenhower kot vrhovni poveljnik NATO meseca maja v Zeistu na Holandskem, v katerem je označil svetega očeta za duhovnega vodnika svobodnega sveta proti komunizmu in poudarjal, da morajo za njegovim vzgledom vsi, ne samo duhovščina. »Dasi sem protestant, je izjavil Eisenhower, »priznam, da čutim potrebo izjaviti, da je borba, ki jo vodi Pij XII. proti brezbožnemu komunizmu, vredna vsega občudovanja. Težki korak svobode mora imeti osnovo na verskih temeljih. Vera in svoboda morata biti neločljiva pojma.«

Komunistični kongres za mir

Državni department je dal v zvezi s »kongresom narodov za mir«, ki bo v decembru na Dunaju, posebno izjavo, v kateri poudarja, da za kongres doslej še niso vprašali dovoljenja avstrijsko vlado, ki je izjavila, da je kongres samo manever komunistične propagande. Da to odgovarja resnici, kaže zlasti dejstvo, da organizirajo kongres najvišji vrhovi komunistične stranke in da pošljejo nanj samega slovitega propagandista, Ilja Ehrenburga. Pravi namen tega in takih kongresov je povedal Stalin, ko je dejal, da morajo vse komunistične stranke pričeti z organiziranjem ljudskih front. Kongres ima en sam namen: služiti sovjetski politiki in pospeševati napadalnost, istočasno pa za zunanji videz voditi kongrese za mir.

Z ozirom na ta kongres sta 2 franc. škofa v posebnih okrožnicah svojim vernikom tudi o tem kongresu govorila. Nadškof mesta Bourges piše: »Gibanje za mir, kakor ga propagira bodoči kongres, ima brez dvoma gotove politične namene. Posamezniki, ki so h gibanju pristopili, ne bodo mogli spremeniti poti, ki si jo je gibanje zastavilo ob začetku svojega obstoja. Katoličani imajo svoje gibanje v »Pax Christiana«, ki je vedno pripravljeno sodelovati s sličnimi organizacijami, ki se trudijo za mir med narodi.« Drugi nadškof iz mesta Aix piše svojim vernikom: »V gibanju za mir so brez dvoma ljudje z najboljšo voljo, a je tudi dejstvo, da se komunistična partija poslužuje tega gibanja kot orodja za svojo politiko. Brez dvoma ima to gibanje nekaj pravih namenov, a ne upošteva onih pogojev, katere navaja Pij XII. v svojem božičnem nagovoru leta 1948. Katoličani niso proti miru, a nočejo kakršnega koli miru, marveč hočejo mir, ki je pravi krščanski mir, o katerem je govoril papež«

ZA KATOLIŠKI DOM

Odmevi iz ZDA in Kanade

Ko smo Slovenci v Italiji prišli do nujnega sklepa, da si zgradimo Katoliški dom, smo predvsem potrkali na usmiljena srca naših ameriških bratov, kajti zavedali smo se, da so naše moči prešibke za ostvareitev tega tako težkega načrta. Dasi nas je nekoliko motila misel, da predstavljajo danes slovenski izseljenci v Ameriki edini vir, iz katerega nenehno črpajo premnogi v bedi in pomanjkanju živeči bratje, vendar smo upali, da bo v njih velikodušnih srcih prostora tudi za naše potrebe. In to upanje nas ni varalo.

Zamisel o Katoliškem domu je pri nas še plaho stopala v javnost, ko se je v Clevelandu že osnoval centralni odbor, ki je zbral v svoji sredi odlične moče in vneto versko-kulturne delavce med rojaki v tujini. Osrednji odbor je poskrbel tudi za ustanovitev dveh podružnic: ene v mestu Ontario za Kanado in druge v New Yorku, ki ju vodita naša nepozabna rojaka prof. Mirko Renner in dr. Alfonz Čuk. Naši požrtvovalni izseljenci so takoj stopili na delo in zasnovali široko ter podrobno propagando z namenom, da zainteresirajo vsakega slovensko čutečega človeka in zbudijo v njem sveto navdušenje za skupno narodno dolžnost. Iz člankov, ki jih objavlja naše časopisje v tujini, veje popolno razumevanje za naše potrebe, toplja ljubezen do slovenskega brata, ki je tujina ni mogla zamoriti, in navdušena pripravljenost, mu dejansko priskoči na pomoč.

Poziv k sodelovanju je odjeknil celo na Severni Alaski, od koder se slovenski izseljenec oglašja s svojim prispevkom in pristavlja: »Sveta in krščanska dolžnost nas novih naselencev je, da podpremo in

postavimo dom onim, ki še trpe. Dom jim bo zatočišče in zbirališče v najtežjih urah... Prav iz srca vam želim, da bi se kmalu uresničil vaš načrt in da nam bodo mogli kmalu zapeti gorški in beneški Slovenci:

»O Bog vas sprimi, ko po dolgi hudi zimi prileteli ste nazaj...« (S. Gregorčič)»

Ameriški bratje se zavedajo, da nam je treba takoj pomagati: »Potreba po lastnem katoliškem domu na Gorškem pa je res tako velika in tako važna, da bi si kasneje gotovo očitali, če bi jo danes prezrli. Treba je pomagati danes, čez nekaj let bo morda prepozno.« (Ameriška domovina, 3. okt. 1952). — Hvaležni smo rojakom v Ameriki za te stvarne besede, kakor smo jim nadvse hvaležni za vso dejansko pomoč, ki nam jo nudijo. Pri tem pa delajmo in žrtvujmo tudi sami, kajti mi smo prvi, ki bomo okusili sad tega skupnega narodnega dela.

gk —

Darovi za Katoliški dom

D. B. mesečni prispevek	-	L. 1.000,—
N. N.	-	» 7.000,—
Darinka Rutar	-	» 10.000,—
Rutar Marija	-	» 500,—
Jerkić Ludvik	-	» 2.000,—
Gdč. Pečenko	-	» 12.000,—
Nabrano pri koncertu v Gorici	-	» 13.705,—
C.g. Jerman Anton iz Bolzana	-	» 3.000,—
B. I. iz Gorice	-	» 1.000,—

Seznam darovalcev se nadaljuje v priložni številki.

Še nekaj o slovenskem kat. shodu v Argentini

Prelat dr. Odar, rektor slovenske bogoslovne fakultete v Argentini, je dal pobudo, da vsaj Slovenci na svobodni dostojno praznujejo šestdesetletnico prvega slovenskega katoliškega shoda, če je že v domovini ne morejo, in sicer s slovenskim katoliškim shodom v izseljenstvu. Ta se je vršil v preteklem našem poletju — v Argentini pa v njih pretekli zimi — v Buenos Airesu. Prvi slovenski katoliški shod se je vršil v Ljubljani leta 1892, zadnji pa leta 1923 istotam.

Pobudnik katoliških shodov med Slovenci je bil Goričan, škof dr. Anton Mahnič. Ti shodi so bili nekaki narodni parlamenti, na katerih so si katoličani po treznih debatah v pripravljanih odborih nakazali in izglasovali smernice za načrtno katoliško udejstvovanje v javnem in zasebnem življenju za določeno dobo. Te smernice so imenovali resolucije katoliškega shoda. Že prvi slovenski katoliški shod, ki je bil sklican eno leto po papeževi delavski okrožnici »Rerum Novarum«, je postavil temelje krščanskemu socialnemu programu med Slovenci in nakazal smer bodočemu socialnemu, kulturnemu, gospodarskemu in narodnopolitičnemu delu v naši ožji domovini. Ta shod si je postavil predvsem nalogo dvigniti versko zavest med Slovenci in nakazati pota za ozdravljenje socialnogospodarskega stanja našega ljudstva, ki je bilo v tistih časih zelo žalostno. Dr. Janez Ev. Kreck, ki se je prav isto leto vrnil od svojih študij na Dunaju, je z vso mladostno gorečnostjo vzel v roke resolucije prvega katoliškega shoda, zlasti gospodarsko-rešitvene ter prosvetne. V nekaj letih so se že poznali sadovi. Odraslo je na gospodarskem polju so napravile konec novo ustanovljene hranilnice in posojilnice, katoliška izobraževalna društva po vsej Sloveniji pa so visoko dvignila prosvetno ravnanje našega ljudstva. Ob začetku prve svetovne vojne že ni bilo skoraj več med nami analfabetov, to je ljudi, ki bi ne znali brati in pisati. — A o tem kaj več ob drugi priložnosti.

Vsi naslednji katoliški shodi so delo prvega nadaljevali in časom primerno izpopolnjevali. Vsem njih sklepom pa je bil za podlago Kristusov nauk, ki ga nezmotljivo uči katoliška Cerkva. Prav zato je naš mali narod v kratki dobi ne samo dosegel, ampak tudi prekosil marsikatero sosede v izobrazbi in trdni organizaciji katoliškega ljudstva, ki jo je zrušila le brutalna sila komunistične revolucije.

Letos niso pozabili katoliški izseljenci v Argentini te znamenite obletnice prvega katoliškega shoda in so sami napovedali svoj izseljenski katoliški shod v Buenos Airesu. Oni žive v novem okolju, v posebnih razmerah, drugačnih težkočah kot so jih imeli doma. Razkropljeni so po širni državi, a skušali so vendarle tvoriti male

skupne naselbine, ki se čutijo povezane po krvi in skupnih težavah. Povezani so med seboj tudi s pomočjo lepo razvitega in neverjetno spretno ter naravnost umetniško urejanega časopisja, ki je pa za naše razmere precej drago. Velika večina izseljencev dela po tovarnah (70%), nekaj v rudnikih, 16% jih je zaposlenih v kmetijstvu, par odstotkov je trgovcev in obrtnikov. Po veliki večini veže pa vse katoliška vera in v tem pogledu imajo srečo, da je med izseljenci tudi precej slovenskih duhovnikov in obilen naraščaj, ki se vzgaja v lastnem semenišču s podporo vseh blagodušnih Slovencev obeh Amerik. Vse tudi veže boj za vsakdanji kruh. Pogum pa jim vliva njih nadpastir, ljubljanski škof dr. Rožman, ki jih kot veliki misijonar redno obiskuje.

Malo drzna je bila misel katoliškega shoda ob takih razdaljah, a ker jih večina živi v 5-milijonskem glavnem mestu, so tvegali in — uspeli. Kaj so sklepali in kake smernice so začrtali svojemu delovanju, bomo po drobečih poročali v našem listu.

ŠIRITE NAŠ LIST!

Težke kazni

Komunistični tribunal v Plznu je obsodil učiteljico Vosykoovo na 16 let zapora, ker se je drznila dati gojencem, ki so ji bili zaupani, nekaj lekcij iz verouka.

*

Revija Cechoslovak, ki jo izdajajo češki emigranti, navaja, da je bil v Plznu obsojen na 20 let zapora nek Brabinsky, njegova žena pa na dve leti, ker sta proti njima pričale lastne hčere, ena stara 18 druga 20 let.

Kanonik Cardijn potuje

V Rim je prispel znani ustanovitelj žosizma, kanonik Jožef Cardijn, ki je pred nedavnim obhajal 70letnico rojstva. V Rimu se bo zadržal le nekaj dni, nato pa bo odpotoval v Indijo, kjer bo gost indijskega episkopata. Udeležil se bo tudi slovesnosti v čast sv. Frančiška Ksaverija 3. decembra. Nato pa gre na otok Ceylon in končno še na Japonsko.

Tako je prav

Avstralski minister je izdal odlok, po katerem je prepovedano vsem dijakinjam višjih šol udeležiti se lepotnih tekm. Ta odlok je minister utemeljil s tem, da se zadnje čase vedno bolj množe lepotne tekme, zaradi katerih trpi študij in moralno zdravje udeležencev.

Posarci so volili in se izrekli za samostojnost

V nedeljo so bile volitve v parlament v Posarski kotlini, ki je sporno jabolko med Nemčijo in Francijo, podobno kot je sedaj STO med Italijo in Jugoslavijo. Nedeljskim volitvam v Posarju so vsi pripisovali veliko važnost. Šlo je zato, ali se bodo volivci odločili za politično samostojnost, katero uživajo danes, ali pa za priključitev k Nemčiji. Na volitvah so sicer uradno nastopale le štiri stranke, izmed katerih so se samo komunisti izrekli za priključitev k Nemčiji, dočim so ostale tri bile za ohranitev sedanjega stanja. Onim strankam, ki so se odločno in odkrito izrekle za priključitev k Nemčiji, je bil nastop pri volitvah uradno prepovedan, vendar to ni preprečilo, da bi ne vršile podtalne propagande za sabotiranje volitev z namenom, da bi s tem volivci pokazali, da niso za ohranitev samostojnosti. To propagando filonemških strank je uradno podprla tudi Zapadna Nemčija, katere vodilni politiki so javno povabili prebivalstvo Posarja, naj v nedeljo ne glasujejo, ali pa naj glasujejo belo. Zato

je bilo razumljivo, da so vsi nestrpno pričakovali, kaj porečejo volilne skrinjice. No, te so pokazale, da so veliko večino odnesle one stranke, ki so za ohranitev politične samostojnosti, kakor je danes. In sicer so bili volilni rezultati naslednji: Volivcev 621.948; volilo jih je 579.231 ali 93%; veljavnih glasov 437.328 ali 75,6%; neveljavnih 141.903 ali 24,4%.

Krščanska ljudska stranka, kateri načeluje Hoffman, je dobila 239.383 glasov ali 54,9%; socialni demokrati 141.844 ali 32,4%; komunisti 41.346 ali 9,4%; demokrati 14.744 glasov ali 3,3%. Krščanska ljudska stranka je torej dobila absolutno večino in bo lahko sama sestavila vlado.

Kot so pokazali rezultati, se je relativno majhen del volivcev izrekel za priključitev k Nemčiji, to je oni, ki so glasovali belo, in teh ni bilo niti 25%. Kako bodo vplivali izidi nedeljskih volitev v Posarju na razvoj političnih odnosov med Nemčijo in Francijo, se bo pokazalo v prihodnosti. Danes je pretežno ugibati.

Če bi pred prezračanjem vina isto filtrirali tudi skozi najboljši filter, bi vino kmalu potem postalo motno.

Potrebno je, da se vino čimprej reši vega, kar v vino ne spada. Zato pa je potrebno čim prej vino v prvo pretočiti in istočasno prezračiti; teče naj skozi pipo v podstavljeno posodo. Prvega pretakanja torej ne smemo izvršiti s pumpo oziroma sesalko.

Predno pa pretakaš, kontroliraj vino, ali ima trpežno barvo. Če barvo spremeni, če postane rjavo in bolj motno, dodaj mu metabisulfit.

Jesenska opravila pri breskvah

Znano je, da učinkuje modra galica proti kdravosti breskev in deloma tudi proti smoliki.

Znano je tudi, da moramo breskve dvakrat škropiti z raztopino modre galice: prvič v jeseni, drugič koncem zime.

Učinek škropljenja pa je najboljši, če škropimo v pravem času: Prvič moramo škropiti kmalu po odpadu listov (sedaj je zadnji čas!), drugič pa, ko popje nabrekne.

Seveda mora biti škropivo pravilno pripravljeno, ker drugače ne koristi in tisti, ki pravi, da škropljenje ne koristi, nima nikdar prav.

Pri prvem škropljenju z raztopino modre galice lahko primešamo škropivu tudi zelene ali zelene galice (solfato di ferro) posebno v legah, kjer se je tekom tega leta pojavila bledica. Bledičasta drevesa je bolje poskropiti z zeleno galico kot pa isto raztrositi po zemlji.

Za napravo raztopine modre galice lahko rabiš modro galico v kristalih, lahko pa tudi prah »Caffaro«, samo da pri slednjem ne smeš dodati škropivu apna.

Zavedati se moramo, da s škropljenjem z modro galico bolezen preprečimo, ne pa zdravimo.

To je najvažnejše jesensko opravilo pri breskvah. Poleg tega drevesa prečisti in obreži — čim manj — potem pa okoplji in pognoji.

V decembru sadiš

mlada drevesca in podsajaj trte. Jesensko sajenje je priporočljivejše kot pomladansko iz dveh razlogov: sedaj imaš več časa kot spomladi, poleg tega se sadike na mestu že ustalijo in začnejo spomladi takoj poganjati. Zasaženo mlado sadno drevje ogrebi, zasažene mlade trte pa pokrij z zemljo.

Si vsadil zgodnji grah v zavetne lege? Tudi ta mesec lahko sadiš.

In česnik ter čebula? Česnik je drag in še dražji bo. Začeli so ga kupovati Amerikanci in zato si ne domišljaj, da bo cenejši. Le v jeseni vsajen česnik napravi debele glave in stroke.

Na vrtu sedaj nimaš kaj sejati, zato pa obvaruj pred pozebo, kar že tam raste.

„Bog je glavni delavec na polju,

od njega vse zavisi; ljudje so poklicani samo kot pomočniki.« Tako je bilo govoreno na dan »Zahvalnice« v Rimu, kjer so bili prisotni mnogi ministri, poslanci in drugi odlični gostje. Prisotni so poslali sv. očetu udanostni pozdrav in prosili za očetovski blagoslov, ki je koncem zborovanja tudi prispel »s prošnjo, da bi božja Previdnost bila naklonjena trdopornemu kmečkemu delu in kmečkim upom.«

Upravni odbor Trgov. zbornice

Z odlokom z dne 23. nov. je goriški prefekt imenoval nov upravni odbor Trgovske zbornice. Člani novega odbora so: Ivan Bigot, predstavnik trgovcev; Ivan Grassilli, predstavnik industrija; Pir Locatelli, predstavnik poljedelcev; Evarist Lutan, predstavnik neposrednih pridelovalcev; Anton Copprivez, predstavnik delavcev in Atilij Scarelli, predstavnik obrtnikov.

je zaupal: »Prosi tudi ti Boga, da bi mogel nesti svoje kosti med Dalmatince; moje srce je vedno preko morja, tukaj sem kot v kletki.«

Pater Leopold je odšel na Reko, ki so jo Italijani zasedli, toda Padovanci ga niso mogli pozabiti. Toliko so prosili in toliko storili, da se je pater Leopold moral že v jeseni istega leta vrniti v Padovo, kjer je skoro 39 let opravljal najplemenitejšo delo — spravljal je ljudi z Bogom.

Sobica v kateri je p. Leopold opravljal to vzvišeno delo, je pri bombardiranju Padove in samostana ostala nepoškodovana.

Obiskovalci te sobice napolnijo s svojimi prošnjami in zahvalami do 6 velikih knjig na leto. Tu je p. Leopold po 10, 12 in celo 15 ur na dan spovedoval. Pravi konkurent arškega kurata, hote rekli. In vendar je p. Leopold vse to opravljal s tako ljubeznijo, da je ljudje ne morejo pozabiti.

»Bog mi daj zdravja, da mu bom mogel služiti v spovednici, ker jaz moram storiti za duše vse, kar je v mojih močeh.«

Program „Lipove vejice“

Zahtevamo uzakonitev pravic Slovencev v Italiji.

Odklanjamo raznarodovanje slovenske manjšine v Italiji.

Zahtevamo neoviran in nemoten kulturni razvoj slovenskega naroda v Italiji.

Odklanjamo vsako in kakršno koli duhovno skrbstvo večine nad nami.

Dalje zahtevamo:

Vodovod po vseh krajih občine, tudi na Oslavje, v Sentmaver, Standrež in Gradiščuto.

Enako razdelitev bremen in koristi na vse občane.

Boj zlorabljanju in izkoriščevanju prostega pasu (zona franca).

Zaposlitev vseh brezposelnih in prednost domačinom pri zaposlitvi.

Enakopravnost slovenščine na občini.

Deželno avtonomijo s posebnim statutom, kot jo že imajo Nemci na Tirolskem in Francozi v Dolini Aosta, in ki nam jo člen 116. ustave že zagotavlja.

Zaščito pravic Slovencev v Italiji, ki jo člen 6. ustave že predpisuje.

GORISKI SLOVENC, NAŠ VOLILNI ZNAK JE LIPOVA VEJICA. ZATO BOMO VSI VOLILI LIPOVO VEJICO!

Volilni sklad

Pozivamo vse Slovence, da po svojih močeh prispevajo za volilni sklad za kritje stroškov v zvezi z nastopom lipove vejice na občinskih volitvah v Gorici. Pošiljke po pošti, naj bodo izrecno nakazane za volilni sklad.

Volilni odbor

Važna navodila volivcem lipove vejice!

Volivcem LIPOVE VEJICE sporočamo naslednja navodila, katerih naj se vsi držijo strogo disciplinirano in kompaktno, da bo uspeh volitev za našo slovensko listo popoln v vsakem oziru.

1. Vsakdo, ki ima znanca, prijatelja ali sorodnika volivca, ki ne bo mogel sam na volišče, bodisi zaradi bolezni bodisi zaradi starosti, naj to javi TAKOJ v pisarno na Placuto šte. 18. ali pa v pisarno dr. Sfiligoja v ul. Garibaldi šte. 9, DA LAHKO PRAVOCASNO POSKRIBIMO ZA PREVOZ DOTICNEGA NA VOLIŠČE NA DAN VOLITEV 14. DECEMBRA.

2. Lastnike avtomobilov vljudo prosimo, da se stavijo prostovoljno na razpolago za prevažanje bolnih ali starih volivcev na volišče. Prijavijo naj se na gornja naslova do 13. decembra! DOLŽNOST VSAKEGA SLOVENCA JE, DA POMAGA K USPEHU, KI JE TUDI NARODNEGA ZNAČAJA!

3. Glasovati sme vsak volivec samo za eno listo. Zato mora vsak volivec lipove

vejice paziti, da prekriza samo štirioglati prostor, ki stoji na glasovnici zraven lipove vejice!

4. Vsak volivec ima pravico oddati le dva preferenčna glasova. Zbor naših kandidatov je sklenil, da se preferenčni glas da nositelju liste g. Bratužu. Zato naj vsak volivec prekriza tudi štirioglati prostorček pred imenom g. Bratuža na glasovnici!

Nobenega drugega znaka ne sme napraviti na glasovnici s svinčnikom ali z drugim sredstvom, da ne bo uničena!

5. Kdor ni prejel domov volilne izkaznice, NAJ JO TAKOJ POIŠČE NA VOLILNEM URADU GORIŠKEGA ŽUPANSTVA, ker sicer ne bo smel voliti!

Kdor je volilno izkaznico slučajno izgubil ali težko pokvaril, da je neuporabna, ima pravico zahtevati, da mu izdajo novo, na volilnem uradu goriškega županstva!

VOLILNI ODBOR

Kreftovi Celjski grofje v Avditoriju

Znano kulturno-boljševiško delo Bratka Krefta, »Celjski grofje«, ki jih je pred časom igralo Slovensko gledališče iz Trsta na stadionu, so pretekli teden ponovili v sami palači ZVU. Kakor smo vsake slovenske prireditve tam res veselili, nismo bili Kreftove. Zato so lahko tisti, ki vodijo to gledališče, videli toliko praznih prostorov v dvorani. V delu je preveč kulturno bojne tendence in premalo umetnosti in slovenskega duha.

Ob igranju nam je ponovno prišlo na misel, s kakim prezirom in sovraštvom je pisal Primorski o zadnji predstavi Slovenskega odra. Čakamo, zdaj bo o svoji pisal bolj resnično — saj že kar pada iz nebesnih višin na zemljo. Zadnjič že tudi oni, kljub milijonom, ki jim jih morajo plačevati ubogi jugoslovanski narodi, niso imeli niti zavora. Pa tudi o igranju bi se dalo marsikaj reči. Kot Slovenci in katoličani pa seveda odklanjamo tako delo zaradi vsebine in režiserskega smešnega duhovnika.

Prispevajte za „Katoliški dom“!

je ponavljal p. Leopold. Ko so ga vpraševali, kako more toliko ur spovedovati, je smehljalje odgovoril: »Vidite, to je moje življenje.«

Skromna zunanost p. Leopolda — bil je visok samo 150 cm in vidno bolan, je bila obdarjena z izredno živimi očmi. Ko so se te srečale s spokornikovimi očmi, je vedno padla zadnja barikada pri oklevajočih »ALI ne verujete, da jaz v tem trenutku predstavljam Kristusa?«

Verujte in naložite vse na moje rame. Mi vsi pa hvalimo Boga in prosimo ga odpuščanja, ker nam je dovolil, da pride naša revščina v dotiko z zakladi božjih milosti. Če bi storil vse, kar zmorem, se bi bil nepotreben hlapec.«

Cerkveno sodišče v Padovi je za informativen proces potrebovalo 140 sej. Življenjepis našteva preko 80 izrednih ozdravljenj. P. Leopold je včasih podiral celo trditve slavnih zdravnikov, ponavljajoč, da se bo vse lepo izteklo, če bodo prosilci imeli vero, neomajno vero. Že 1.

Od morja do Triglava

je naslov izredno zanimivi narodopisni knjigi pisatelja prof. dr. Metoda Turnška. V vseh delih bo prikazala slovensko dušo ob obrobni predelih v duhovni in tvarni tvornosti, kakor to nazorno izpričujejo značilni ljudski običaji.

Prva knjiga, ki zajema slovenske kraje od Istre preko Tržaškega in Goriškega do Benečije, je pravkar dotiskana. V veliki osmerki s 112 stranmi besedila jo krasijo 24 strani bogatih starinskih ilustracij ter 4 umetniške priloge primorskih slikarjev A. Sirka, A. Černigoja, L. Spacala in B. Groma.

Slehnemu Slovincu bo ta knjiga, za katero je pisatelj zbiral gradivo več let, nudila svojevrsten užitek. Prvi izvodi se že dobe po knjigarnah v Trstu in Gorici.

Za pravice manjšin

Podkomisija ZN za preprečitev diskriminacije in zaščito manjšin je sprejela resolucijo, ki zahteva študij diskriminacije na področju vzgoje, zaposlitve, političnih pravic, stalnega bivališča in gibanja, naseljevanja in potovanja ter uživanja rodinskih pravic. Podkomisija je del komisije ZN za človeške pravice.

Bogdan Mandić pater Leopold

Pred 10 leti — 1. 8. 1942 — se je vršil v Padovi izreden pogreb. Cestni promet je bil za dve uri ustavljen zaradi navala ljudi. Pogrebal so Bogdana Mandića, s samostanskim imenom Leopold. Prejšnji dan se je od njega v kapucinski cerkvi — kjer je bilo izpostavljeno njegovo truplo — poslovilo 25 tisoč oseb.

Kdo je bil ta pater Leopold? Lepo pravi njegov življenjepisec: pater Leopold ni bil govornik, ne pisatelj ali izveden predstojnik, ampak samo spovednik.

In temu njegovemu velikemu poslanstvu naj bodo posvečene te vrste.

Bogdan Mandić je bil rojen 12. 5. 1866 v Hercegovnem pri Kotoru (Dalmacija) kot dvanajsti otrok Petra Mandić in Karline Carevič. S 16 letom je stopil v kapucinski samostan z namenom, da postane

misijonar. Bratomorne borbe — tudi verske in balkanska osveta, so mu bile dobro znane.

Videm, Bassano, Padova in Benetke so ga videle v noviciatu pri študiju in v novomašnem slavlju.

Spomladi 1899 je bil poslan v Zader kot predstojnik kapucinskega hospica, toda že v jeseni je bil odpoklican.

L. 1905 je bil nekaj časa celo v Koprnu. L. 1906 je pa prišel v Padovo in ostal tam do smrti, če izvenzemo 4 dobra leta — ko je kot vojni begunec, ki ni hotel italijanskega državljanstva — iskal zatočišča v Rimu, Foggii - Noli in Neaplju.

L. 1923 se je zgodilo nekaj zelo važnega: predstavniki so ga poslali na Reko za spovednika. Ob tej novici je pater Leopold tekkel v cerkev in zmolil Te Deum; ker je znal dobro več slovanskih jezikov, je zopet upal, da bo mogel kaj storiti za zedinjenje pravoslavnih. Večje sreče na tej zemlji si ni želel kot priti med svoje, ki jih ni nikdar pozabil. Svojemu prijatelju

POZOR! **POZOR!**

Vaši sorodniki, prijatelji in znanci potrebujejo še vedno Vaše pomoči.

TVRDKA CITRUS

IMPORT - EXPORT

Lastnik Aleksander Goljevšček

TRST, UL. TORREBIANCA 27 - TEL. 2-44-67

pošilja še vedno v Jugoslavijo in ostale evropske države vse življenjske potrebščine in ostalo blago, vse OCARINJENO, torej brez vsakih stroškov za prejemnika.

PRIČAKUJEMO VAŠA CENJENA NAROČILA! - ZAHTEVAJTE INFORMACIJE